

vrienden van heverleebos en meerdaalwoud v.z.w.

Regionale milieu- en natuurvereniging

Aan Vlaamse Regering
Per adres: Departement Omgeving,
Koning Albert II-laan 20, bus 8,
1000 Brussel

Waversebaan 66
B-3001 Heverlee-Leuven
☎ + Fax : (016)23 05 58
E-mail: vhm.infocentrum@skynet.be
Webster: www.vhm-vzw.org

Heverlee, 5 oktober 2018

Geachte Vlaamse regering,

Betreft: openbaar onderzoek Ontwerp GRUP Afbakening Regionaal stedelijk gebied Leuven

Naar aanleiding van het lopende openbaar onderzoek wil de regionale natuur- en milieuvereniging 'de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud' haar formele en informele opmerkingen uiten over het vooropgestelde plan.

AFBAKENING VAN HET GEBIED

Er is nergens, noch in de omschrijving, noch in de planMER een analyse gemaakt van de effecten van de exacte afgrenzing van het regionaal stedelijk gebied. Graag willen we de noodzaak van een debat daarrond met enkele voorbeelden duidelijk maken

- Wat is het nut van het opnemen van de '**enclave**' van **Egenhoven** in dit gebied ? Noch functioneel, noch ruimtelijk maakt dit deel van het grondgebied van de stad Leuven deel uit van het stedelijk weefsel. Het gaat daarentegen om een ruimtelijk geïsoleerde kern met een uitgesproken landelijk karakter. Opname in de stedelijke afbakingslijn dreigt in deze kern net een verhoogde verstedelijkingsdruk uit te lokken, wat hier niet gewenst is.
- Waarom wordt overal de groene gewestplan bestemming genomen als grens in de Dijlevallei, behalve rond de **campus Arenberg** ? Deze zone is bovendien Recent Overstroomd Gebied en deel van de overstromingsvlakte van de Dijle, wat ons inziens eerder pleit om geen bijkomende bebouwing meer toe te laten in dit gebied en de onbebouwde percelen in openbaar nut bestemming om te zetten naar natuurgebied, eerder dan deze zone op te nemen in een regionaalstedelijk gebied;
- Beide 'vingers' in oostelijke richting (**RUP Tiensesteenweg grootschalige kleinhandel** en **industriegebied langsheen Diestsesteenweg**) zijn vervat in grotere ruimtelijke gehelen en worden er op deze wijze 'uit' gesneden. De reden waarom en wat dan de mogelijke effecten zijn, is niet aangegeven noch in planMER, noch in andere documenten onderzocht;
- Sommige **groenpolen** worden opgenomen binnen de afbakingslijn, andere dan weer niet. Betekent dit dat beide nadien op een verschillende manier zullen benaderd worden? Indien niet, waarom worden ze dan niet allemaal uit de afbakingslijn gesloten, zodat duidelijker wordt dat ze effectief hun open-ruimte karakter zullen bewaren en niet worden gereserveerd voor toekomstige aansnijding. Concreet vinden we het niet meer opportuun om **Termunckveld** op te nemen in het RSGL (cfr deel van aansluitende Vogelzang dat ook geschrapd is). Dezelfde logica geldt voor het **Parkveld**, dat via het militair domein één functionele en ruimtelijke eenheid vormt / kan ontwikkeld worden met het Heverleebos en zo een groene vinger vormt in het stedelijke weefsel, maar wel bestemd / erkent moet worden als dusdanig, en dus niet thuis hoort in een Regionaal stedelijk gebied met bijhorende druk / vrijheden inzake verdere verstedelijking en verzegeling.

Kortom, de **afbakening van het regionaal stedelijk gebied** lijkt ons nogal arbitrair opgesteld. Er zijn bvb. geen duidelijke criteria voor al dan niet opname van deelgebieden ifv de doelstelling noch inzake 'opportunistische' aspecten betreffende positievere inschatting van de impact. De afbakening van het regionaal stedelijk gebied zelf zou dus mee het onderwerp moeten zijn van een planMER. Nu wordt de stelling genomen dat dit niet meer is dan een afbakeningslijn, maar in dezelfde zin wordt de IMPACT van deze lijn beschreven: er komt buiten de lijn een buitengebiedsbeleid en er binnen een stedelijk beleid. Bovendien wordt deze lijn als referentiekader gebruikt. Kortom een lijn met grotere impact is op ruimtelijk niveau niet indenkbare en moet dus beoordeeld worden. We pleiten er dus voor ook de milieueffecten van eventuele alternatieve afbakeningen te bestuderen, want belangrijk op vlak van milieu in het algemeen maar ook bv. op het vlak van mobiliteit, bescherming van open ruimten, enz... Dit is een duidelijk procedureel hiaat in het actuele proces.

DEELGEBIED 1. BEDRIJVENTERREIN HAASRODE.

Dit is een grote ruimtelijke eenheid waarvoor heel wat open ruimte is opgeofferd. Graag had de vereniging gezien dat in de voorschriften een zekere norm voor maximaal en efficiënt ruimtegebruik vervat zit en vooral dat oneigenlijk gebruik vermeden wordt. Ons inziens is het organiseren van educatieve activiteiten, zoals 'bestaande' onderwijsvoorzieningen, niet gewenst in dit gebied, noch naar ontsluiting, noch naar inpasbaarheid. Bovendien willen we ten stelligste weerleggen dat dit een "bestaande" onderwijsvoorziening is. Het was de reconversie van een Telindus gebouw (initiële economische activiteit = industriële dienstverlening) dat leidde tot een 'bestaande' toestand. Dit is een erg recente omwenteling.

Deze (is zo recent dat) is zelfs niet vervat in het planMER dat dit GRUP moet beoordelen. Er is daar in de beschrijving van de 'effecten' voor dit deelgebied geen sprake van én er wordt zelfs uitgegaan van één universiteit, drie campussen, waarvan Haasrode er niet één is. Procedureel is hier een hiaat inzake invulling van de bestemming en de beoordeling van de grote (mobiliteits)effecten, nog los van de veiligheidsrisico's die industriële activiteiten mengen met onderwijsinstellingen inhoudt.

DEELGEBIED 2. WETENSCHAPSPARK LEUVEN NOORD .

Hoewel de geplande bestemmingswijzigingen voor een deel van het hele projectgebied 'wetenschapspark Leuven Noord' opgaan, willen we bepleiten het gebied als een geheel te beschouwen.

In het planMER is dit één van de grootste negatieve effecten op de discipline Fauna/Flora zodat het gepast is mitigerende maatregelen te nemen, meer dan een (bestaande) bufferstrook aan de rand. Deze moet zeker behouden blijven en beter ingericht worden als een corridor tussen Dijle en provinciaal domein.

Echter de braakliggende, hoger gelegen gronden van de spoorweginfrastructuur hebben eigen, intrinsieke natuurwaarden (o.a. blauwvleugelsprinkhaan, kiezelsprinkhaan (enig in Vlaanderen), muurhagedis, ...). We bepleiten sterk dat een wetenschapspark van de toekomst ook deze intrinsieke natuurwaarden kan omarmen en integreren in het ontwerp. Dit hadden we dan ook graag bepleit: in een overdruk en bij de bestemmingsvoorschriften van dit wetenschapspark opnemen dat behoud van deze ecologische waarde mee deel uitmaakt van de ontwikkeling en dus als uitgangspunt van de inrichtingsstudie moet meegenomen worden. Het ecologisch waardevolle moet dus zowel in de "randen" als in de "vlakken" aanwezig zijn.

DEELGEBIED 3. WETENSCHAPSPARK IMEC

De oorspronkelijke site betrof een een klooster met park. Systematisch werd dit verder ontmanteld en kwam het huidige (mono)bedrijventerrein hier tot stand. Bovendien gaat het om een Seveso-bedrijf dat wordt ingeplant pal naast onderwijsinstellingen met grote aantallen studenten en in de onmiddellijke omgeving van dichtbewoonde woonwijken. Daarbij is het gehele groene karakter van de site opgesoupeerd. En wordt de druk op het naastgelegen Egenhovenbos (Habitatrichtlijngebied, Vlaams Ecologisch Netwerk) steeds verder opgevoerd. Met de nieuwe invulling wordt dit ruimtelijk wanbeleid beloond en bestendigd, terwijl dit bedrijf hier in de eerste plaats eigenlijk niet had mogen zijn! Omgekeerd gesteld, welke meerwaarde

had een locatie van IMEC in het bedrijventerrein van Haasrode voor dit hele gebied betekent, een (voorspelde) verloren kans wat ons betreft.

De stedenbouwkundige voorschriften voorzien een donkere nachtfase voor de waardevolle natuur in de omgeving, maar de realiteit is dat deze nu al niet wordt gerespecteerd en dat het voorschrift onduidelijk blijft over wat dit moet inhouden. Op zijn minst zou moeten weergegeven worden gedurende welke periode de verlichting uitgeschakeld wordt, bv. tussen 22u en 7u. Dit is trouwens een manco voor de meeste ontwikkelingen (ook de nieuwe die met dit GRUP voorzien worden) in het regionaalstedelijk gebied.

DEELGEBIED 10. GASTHUISBERG EN VOGELZANG

Van dit gebied beseft de vereniging dat binnen de ringweg intensieve ontwikkelingen plaats vinden. Echter, de grootste verandering situeert zich buiten de ringweg, te weten 'Vogelzang' en een wetenschapspark (10.2) in het noordelijk deel (de 'villa'/Kabouterberg).

Conceptueel is de vereniging van oordeel dat een ruimtelijke plan, waarvan de concretisatie nog zo vaag is dat er geen eenduidige effecten op perceelsniveau kunnen opgesteld worden en er dus een planMER moet uitgevoerd worden, niet klopt met het meezenden van een onteigeningsplan –op perceelsniveau- om de realisatie van dit deelgebied (Vogelzang) af te dwingen.

Ons inziens dient een (MER)evaluatie gemaakt te worden, in het bijzonder voor het aansnijden van de open ruimte van Vogelzang, tussen een binnenstedelijke invulling en het aansnijden van open ruimte. In een periode dat op minder dan 1 km, in het stadscentrum, één van de grootste binnenstedelijke reconversies plaatsvindt, lijkt het ons niet kunnen dat nieuwe open ruimte aangesneden wordt. Kritisch dient nagegaan te worden of deze (begeleidende) functies niet kunnen ondergebracht worden binnen deze binnenstedelijke ontwikkelingen. Op deze wijze wordt er niet afgewenteld (in wezen wordt een grote binnenstedelijke meerwaarde gerealiseerd door goedkopere open ruimte op te offeren).

Betreffende het noordelijk deel (10.2), Kabouterberg / De villa, komt een wetenschapspark. Naast het feit dat effecten van economische activiteit in geen enkele beschrijving eerder waren opgenomen en dus ook geen (milieu-mobiliteits-)effecten beschreven zijn, wordt oppervlakte van dit gebied (10 ha) meegerekend binnen de categorie 'overige' en niet in de categorie 'industrie' van de ruimtebegroting. Dit lijkt ons een pertinente fout in de boekhouding van het RSGL.

Concreet wordt er dan ook verwacht dat volgende effecten van de achterliggende doelstellingen bekeken worden:

- effecten discipline water: actueel (zie dossier bufferbekken Sint Jacobsplein) wordt de opvang van regenwater afgewenteld op de binnenstad. Dit dient in eerste instantie in het projectgebied zelf opgevangen te worden (zie art. 10.1.3). Effecten van bijkomende verharding en afvoer van regenwater dienen kritisch bekeken te worden.
- effecten discipline mobiliteit: deze grootschalige ontwikkeling heeft een grote impact op de mobiliteitsontwikkeling van de westkant van de Leuvense ring. Dit dient kritisch bekeken te worden, zeker wanneer de noordkant als een wetenschapspark ontwikkeld wordt.
- effecten discipline mens
 - o fijn stof. Bovenstaande ontwikkelingen zullen het woonklimaat van de omliggende wijken sterk beïnvloeden. Geluid (andere discipline) maar zeker grotere fijn stof impact dienen onderzocht te worden. Bovendien liggen deze waarden hier al hoog door de directe nabijheid van de E314 en het systematisch verkleinen van de buffer langsheen deze snelweg.
 - o energie. Deze ontwikkelingen dienen maximaal ingezet te worden om een klimaatneutraal te maken, maar ook mogen ze geen claims naar klimaatoplossingen veroorzaken. Zo is het open gebied rond Vogelzang een potentiële inplantingsplaats voor een windmolen om Leuven van eigen, hernieuwbare energie te voorzien.

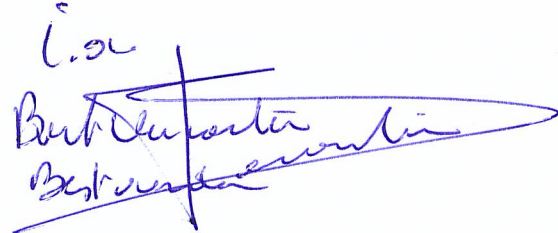
Deze bezwaren zijn ingegeven vanuit de bekommernis van onze vereniging voor het behoud van de lokale biodiversiteit en vanuit de wil de inspanningen van de overheid om te bouwen aan een leefbaar en toekomstgericht Vlaams-Brabant te ondersteunen,

Met oprechte hoogachting,

Voor de raad van bestuur,

Voorzitter

Marc Artois

L. 02
Berk Deurloot
Bestuur